

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI
DECIZIE

Nr. ASR – 21
din 30.03.2015

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționînd în temeiul art. 41 al Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art.10 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărîrii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, Hotărîrii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013,

analizînd nota examinatorului privind notificarea măsurii de sprijin acordate Î.M. „Apă – Canal” Strășeni parvenită de la Primăria orașului Strășeni și materialele anexate,

A CONSTATAT:

Prin scrisoarea nr. 977 din 22.12.2014, în baza art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 privind ajutorul de stat, Primăria orașului Strășeni a notificat măsura de sprijin acordată Î.M. „Apă – Canal” Strășeni. Întrucît formularele de notificare nu erau complete, au fost remise scrisorile nr. ASR 02/ 415 – 1832 din 30.12.2014 și, ulterior, nr. ASR 02/ 6 – 27 din 19.01.2015 privind solicitarea completării/corectării formularelor de notificare.

Notificarea a devenit efectivă la data de 30.01.2015.

Baza legală pentru acordarea măsurii de sprijin:

- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 – XV din 24.10.2002;
- Decizia Consiliului orășenesc nr. 15/06 din 29.09.2004 cu privire la reorganizarea Î.S. Direcția “Apă – Canal” Strășeni și fondarea Î.M. “Apă – Canal” Strășeni;

- Decizia Consiliului orășenesc nr. 36/13 din 05.05.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din or. Strășeni;
- Decizia Consiliului orășenesc nr. 2/25 din 14.04.2014 cu privire la transmiterea mijloacelor fixe, materialelor, volumul cheltuielilor de reparații efectuate din bugetul local.

Măsura de sprijin constă în transmiterea în gestiune a următoarelor mijloace fixe și bunuri materiale, în valoare de 1330,99 mii lei.

**Tabelul nr. 1: Mijloacele fixe și bunurile materiale care urmează să fie transmise
Î.M. „Apă – Canal” Strășeni, mii lei**

Nr.	Denumirea mijloacelor fixe și bunurilor materiale	Suma
1.	Lucrări de construcție a sistemului de canalizare din str. V. Micle	331,86
2.	Reconstrucția cu reamplasarea parțială a rețelelor de canalizare în or. Strășeni cu intersecția Dr. R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni	802,54
3.	Reparația sistemului de canalizare de pe str. M. Frunze „La Cișmea”	59,94
4.	Duze cu lanteral cu cuțit KR-6	29,6
5.	Set de duze de pulverizare	42,7
6.	Reconstrucția sistemului de apeduct pe porțiunea str. T. Ciorbă, I. Iachir or. Strășeni	58,91
7.	Reconstrucția cu reamplasarea parțială a rețelelor de canalizare din str. V. Micle cu intersecția Dr. R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni	5,44
	Total	1330,99

Sursa: Formularul de notificare

În conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din or. Strășeni, furnizorul de servicii e responsabil de asigurarea exploatării, întreținerii și reparării rețelelor publice, în conformitate cu instrucțiunile tehnice specifice, pe baza unui program anual de revizii tehnice și reparații curente. Totodată, acesta trebuie să asigure funcționarea sistemului public de alimentare cu apă, precum și continuitatea evacuării apelor uzate de la toți consumatorii de servicii, în funcție de categoria de asigurare a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare din localitatea dată.

Măsura de sprijin se acordă pentru prestarea serviciului de interes economic general (SIEG), și anume serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

Beneficiarul măsurii de sprijin este Î.M. „Apă – Canal” Strășeni, fondatorul căreia este Consiliul orășenesc Strășeni. Întreprinderea a fost înființată în baza Deciziei Consiliului orășenesc nr. 15/06 din 29.09.2004, ca unitate economică cu personalitate juridică, care funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, în scopul administrării bunurilor din domeniul public (sistemele de alimentare cu apă și de canalizare). Adresa juridică este: or. Strășeni, str. M.Eminescu, 24. Serviciile sus – menționate sunt organizate sub coordonarea

și controlul autorității publice locale, în virtutea principiului autonomiei locale. Codul unic de înregistrare al întreprinderii este 1003600129174.

Piața geografică este reprezentată de teritoriul orașului Strășeni, care este o piață de interes local.

Î.M. „Apă – Canal” Strășeni este unica întreprindere care prestează serviciile de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate în orașul Strășeni. Sistemul de apeduct cuprinde cca 97 % din teritoriul orașului, iar sistemul de canalizare – cca 40 % .

Activitatea întreprinderii este reprezentată de următorii indicatori.

Tabelul nr. 2: Situația economico – financiară a întreprinderii, pentru perioada 2011 – 2013, mii lei

Nr.	Denumirea indicatorilor	2011	2012	2013	Abaterea absolută, 2013 - 2011
1	Venitul din vânzări
2	Costul vânzărilor
3	Profitul brut
4	Rezultatul din activitatea operațională
5	Rezultatul din activitatea de investiții
6	Rezultatul din activitatea financiară
7	Rezultatul din activitatea economico – financiară
8	Profitul net

Sursa: Rapoartele financiare ale întreprinderii pentru anii 2011 – 2013

Din datele din tabel se remarcă că, chiar dacă profitul brut este pozitiv și în creștere cu ... mii lei, profitul net indică o valoare negativă și în scădere cu ... mii lei. Acest fapt este, în mare parte, efectul reducerii rezultatului din activitatea financiară cu ... mii lei. Rezultatul din activitatea financiară este format din active intrate cu titlu gratuit și subvenții de stat, prime, premii și sume sponsorizate.

Pentru a constitui ajutor de stat conform art.3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, măsura de sprijin trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- să fie acordată din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- să fie acordată în mod selectiv;
- să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- să denatureze sau riscă să denatureze concurența.

Bunurile transmise sunt proprietatea Primăriei orașului Strășeni, respectiv măsura de sprijin este acordată din resursele unității administrativ – teritoriale.

Măsura de sprijin a fost acordată doar Î.M. „Apă – Canal” Strășeni, fără realizarea unui concurs, respectiv, aceasta a fost selectivă.

Avantajul economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață constă, în acest caz, în oferirea de bunuri fără compensarea potrivit regulilor de piață. Astfel, Î.M. „Apă – Canal” Strășeni *i-a fost acordat un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață.*

Autoritățile administrației publice locale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de gospodărie comunală, precum și crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică din infrastructura edilitară a unităților administrativ-teritoriale respective.¹ În pofida faptului că întreprinderea e unica care prestează servicii de alimentare cu apă și canalizare în raza orașului Strășeni, acest fapt nu exclude posibilitatea transmiterii bunurilor proprietate publică în gestiunea altei întreprinderi. Astfel, *măsura de sprijin riscă să distorsioneze concurența.*

Totodată, compensațiile acordate beneficiarilor pentru prestarea SIEG-urilor nu constituie ajutor de stat, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute în punctul 7 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.

Atribuirea SIEG-ului (serviciul de alimentare cu apă și de canalizare) a fost realizată în baza Deciziei Consiliului orașenesc Strășeni nr. 15/06 din 29.09.2004 cu privire la reorganizarea Î.S. Direcția “Apă – Canal” Strășeni și fondarea Î.M. “Apă – Canal” Strășeni și a Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din or. Strășeni aprobat prin Decizia Consiliului orașenesc nr. 36/13 din 05.05.2011. Primăria orașului Strășeni nu a realizat o analiză a costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și un profit rezonabil.

Ținând cont de faptul că s-au îndeplinit condițiile ajutorului de stat prevăzute la art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012, iar atribuirea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nu a fost realizată în cadrul unei proceduri de achiziție publică și, totodată, nu a realizat o analiză a costurilor pe care o întreprindere bine administrată și dotată corespunzător le-ar fi suportat pentru a presta acea obligație de SIEG, ținând cont de veniturile rezultate din această activitate, precum și un profit rezonabil, se constată că *măsura de sprijin constituie ajutor de stat.*

¹ Art. 14 (1) din Legea nr. 1402 din 24.10.2002 serviciilor publice de gospodărie comunală

Pentru a fi compatibil, un ajutor de stat acordat beneficiarilor care prestează servicii pentru interes economic general trebuie să îndeplinească următoarele condiții:²

- ajutorul de stat este necesar în vederea operării SIEG;
- ajutorul de stat nu denaturează în mod nejustificat concurența.

Serviciul public centralizat de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde:

- serviciul de alimentare cu apă, care are drept scop asigurarea cu apă a tuturor consumatorilor din orașul Strășeni.

- serviciul de alimentare cu apă tehnologică, care are drept scop asigurarea cu apă tehnologică în activitățile productive și în scopul irigațiilor.

- serviciul de canalizare, care are drept scop asigurarea serviciului de canalizare pentru toți consumatorii din orașul Strășeni.

Ajutorul de stat acordat Î.M. „Apă – Canal” Strășeni este strict necesar pentru a opera în condiții normale de continuitate și siguranță a serviciului public centralizat de alimentare cu apă și de canalizare. În condițiile existenței unei piețe reglementate, întreprinderea nu poate percepe pentru furnizarea acestui serviciu un preț care să depășească costurile de exploatare și un profit rezonabil. Ultima dată tarifele au fost aprobate la 15.09.2011 prin Decizia Consiliului orașenesc nr. 41/12 și constituie:

- la prestarea serviciilor de alimentare cu apă:
utilizatori persoane fizice – 14,60 lei/m³ de apă;
utilizatori persoane juridice – 30,00 lei/m³ de apă (fără TVA).

- la prestarea serviciilor de canalizare:
utilizatori persoane fizice – 10,70 lei/m³ de canalizare;
utilizatori persoane juridice – 24,00 lei/m³ de canalizare (fără TVA).

La aceasta se adaugă și capacitatea scăzută de onorare a obligațiilor față de furnizori. Astfel, la sfârșitul anului 2013, soldul creanțelor aferente facturilor comerciale era de ... mii lei, dintre care ... mii lei (...%) cu termenul de plată expirat de mai mult de 1 an. La sfârșitul anului 2013, soldul datoriilor pe termen scurt aferente facturilor comerciale era de ... mii lei, dintre care ... mii lei (...%) cu termenul de plată expirat de mai mult de 1 an și ... mii lei (...%) cu termenul de plată expirat de la 3 luni până la 1 an.

Se constată că ajutorul de stat este necesar în vederea operării serviciului de alimentare cu apă și canalizare.

În continuare, va fi analizată măsura în care veniturile obținute de către întreprindere vor acoperi cheltuielile necesare pentru prestarea serviciului de alimentare cu apă și canalizare. Rezultatele aferente activității de alimentare cu apă

² Pct. 9 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013

și canalizare prognozate de întreprindere pentru perioada 2015 – 2019 sunt reflectate în tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3: Prognoza rezultatelor economico – financiare aferente activității de alimentare cu apă și canalizare, pentru anii 2015 – 2019, mii lei

Nr.	Indicatori	anii				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	Venituri aferente activității de alimentare cu apă și canalizare
2	Cheltuieli aferente activității de alimentare cu apă și canalizare
3	Profit din activitatea de alimentare cu apă și canalizare

Sursa: Elaborat de examinator în baza formularelor de notificare

Pînă în anul 2019, întreprinderea prevede creșterea veniturilor din activitatea de alimentare cu apă și canalizare cu ... %, a cheltuielilor aferente activității de alimentare cu apă și canalizare cu ... %. Creșterea într-un ritm mai înalt a cheltuielilor față de venituri va afecta negativ evoluția profitului din activitatea de alimentare cu apă și canalizare. Conform prognozei, întreprinderea urmează să sufere pierderi din activitatea de salubritate, care au o tendință de creștere. În perioada vizată, acestea se vor majora cu ... mii lei.

Valoarea ajutorului de stat este echivalentul chiriei pe care ar fi achitat-o întreprinderea pentru bunurile primite în gestiune, calculată conform anexei nr. 7 la Legea bugetului de stat pentru anul 2014 nr. 339 din 23.12.2013. Astfel, întreprinderea ar fi trebuit să achite 1942,71 mii lei pentru chiria bunurilor menționate în tabelul nr. 1.

Ajutoarele acordate în mai multe tranșe se actualizează la valoarea lor în momentul acordării. Rata dobânzii care trebuie aplicată la actualizare este rata medie a dobânzilor de bază pe piața interbancară aplicabilă la data acordării ajutorului. Rata CHIBOR la data de 14.04.2014, la operațiunile pe un termen mai mare de 12 luni, a fost de 11,26 %.³

Valoarea ajutorului de stat pentru perioada 2014 – 2033 este de 965,81 mii lei.

În continuare, se va verifica dacă ajutorul de stat nu supracompensează serviciul public centralizat de alimentare cu apă și de canalizare prestat de Î.M. „Apă – Canal” Strășeni.

În conformitate cu Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 164 din 29.11.2004, rata profitului rezonabil este de 10 %.

³ http://bnm.md/md/daily_reference_rates

Tabelul nr. 4: Valoarea anuală a ajutorului de stat în comparație cu compensația maxim admisibilă , pentru anii 2015 – 2019, mii lei

Nr	Indicatori	anii				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	Costul net din activitatea de apă și canalizare
2	Profit rezonabil
3	Compensație maxim – admisibilă
4	Ajutor de stat

Sursa: Elaborat de examinator în baza formularelor de notificare

Se constată că în perioada 2015 – 2019, ajutorul de stat se încadrează în compensația maxim – admisibilă. În cazul în care întreprinderea va mai beneficia de ajutor de stat, va fi necesar să se asigure că ajutorul de stat cumulativ nu va depăși costul net și un profit rezonabil.

Astfel, se constată că ajutorul de stat acordat Î.M. “ Apă – Canal” Strășeni în scopul prestării serviciilor de interes economic general este compatibil cu mediul concurențial normal.

Întrucât întreprinderea este unicul operator pe această piață și activează pe o piață de interes local, iar ajutorul de stat nu supracompensează activitatea întreprinderii, se constată că ajutorul de stat nu va denatura în mod nejustificat concurența.

Totodată, este necesară adoptarea unui act de atribuire a serviciului de interes economic general. Acesta trebuie să corespundă punctului 12 și 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013 și trebuie să conțină:

- conținutul și durata obligațiilor de SIEG;
- denumirea întreprinderii și teritoriul pe care urmează a fi prestat SIEG-ul;
- natura drepturilor exclusive acordate beneficiarilor de către furnizorul care acordă aceste drepturi;
- o descriere a mecanismului de compensare și a parametrilor aplicați pentru calculul, controlul și reexaminarea compensației;
- obligația beneficiarului desemnat de a ține evidența contabilă separată, astfel încât să prezinte costurile și veniturile aferente SIEG-ului și cele aferente altor activități, și să permită verificarea existenței supracompensării la nivelul fiecărui SIEG, dacă natura acestora este diferită sau furnizorul care a încredințat SIEG-ul este diferit;
- modalitățile de evitare a supracompensării și metodele de recuperare a eventualelor supracompensări.

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. Măsura notificată de către Primăria or. Strășeni, având ca beneficiar Î.M. „Apă – Canal” Strășeni și constând în transmiterea în gestiune a unor bunuri, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. De a autoriza ajutorul de stat pentru servicii de interes economic general, în valoare de 1 942 715,42 lei, acordat Î.M. „Apă – Canal” Strășeni.
3. Furnizorul ajutorului de stat va adopta pînă la data de 31.12.2015 un act de atribuire a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare care să corespundă cerințelor din punctul 12 și 13 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013.
4. Furnizorul ajutorului de stat va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării Registrului ajutorului de stat, conform art. 19 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
5. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării.
6. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președintele
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE